

## Kategoria B

### **EGZAMIN PRAKTYCZNY W WORD – SPRAWY ORGANIZACYJNE**

Egzamin praktyczny odbywa się na **placu manewrowym WORD**, przy użyciu samochodu egzaminacyjnego **WORD**, przez uprawnionego egzaminatora **WORD**. Cały **przebieg egzaminu praktycznego** rejestrowany jest przy użyciu cyfrowego urządzenia rejestrującego, które uruchamia się samoczynnie w momencie otwarcia drzwi samochodu egzaminacyjnego lub włączenia stacyjki i pozostaje włączone przez 10 minut po unieruchomieniu silnika lub zamknięciu drzwi. Nagranie przechowywane jest przez 14 dni od daty przeprowadzenia egzaminu. **Reakcja egzaminatora przy pomocy hamulca lub kierownicy kończy egzamin z wynikiem negatywnym.**

### **ZADANIA EGZAMINACYJNE WYKONYWANE NA PLACU MANEWROWYM I KRYTERIA ICH OCENY**

#### **Egzamin praktyczny polega na:**

I. Wykonaniu na **placu manewrowym** określonych zadań zgodnie z techniką kierowania pojazdem i określonymi kryteriami. Czas wykonania tych zadań nie jest ograniczony. W określonych przypadkach dopuszcza się wykonanie zadania po raz drugi. **Egzamin** zostaje przerwany, jeżeli zachowanie osoby egzaminowanej świadczy o możliwości stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego lub osoba egzaminowana spowodowała zagrożenie dla zdrowia lub życia uczestników ruchu w trakcie egzaminu praktycznego na placu manewrowym lub w ruchu drogowym.

Zadania wykonywane na placu:

1. **Przygotowanie do jazdy**, sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu, odpowiedzialnych bezpośrednio za bezpieczeństwo jazdy oraz ruszanie z miejsca.
2. Jazda pasem ruchu do przodu i tyłu.

Kryteria wykonania tego zadania:

- Płynna jazda pasem ruchu do przodu i tyłu. Jeżeli pojazd zostanie zatrzymany na pasie ruchu podczas tego zadania, zadanie zostanie powtórzone.
- W trakcie jazdy obserwacja toru jazdy pojazdu zgodnie z techniką kierowania przez tylną szybę pojazdu i lusterka. Egzaminatorzy zwracają uwagę na sposób obserwowania toru jazdy. Niewłaściwy sposób obserwowania toru powoduje trudności w utrzymaniu toru jazdy.
- Nie przejeżdżanie przez linie i nie najeżdżanie na pachołki i tyczki ograniczające pas. Przejechanie całą szerokością koła przez linię, najechanie na tyczkę lub pachołek powoduje przerwanie egzaminu z oceną negatywną. Jeżeli samochód zostanie zatrzymany podczas tego zadania, zostanie ono powtórzone po uprzednim ustawieniu pojazdu przez egzaminatora na początkowym polu zatrzymania. Błędami najczęściej popełnianymi przez zdających jest nie utrzymanie właściwego toru jazdy, tzn. przy cofaniu wyjechanie z oznaczonego liniami toru jazdy.
- Zatrzymanie pojazdu przed końcem i początkiem pasa w wyznaczonym polu zatrzymania pojazdu. Kolejnym błędem jest zatrzymywanie pojazdu w ten sposób, że pojazd nie jest

umieszczony w polu zatrzymania całym obrysem. W tej sytuacji zadanie zostanie powtórzone.

#### 1. Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu

- Przy ruszaniu pojazd nie powinien cofnąć się więcej niż 0,2 m, a silnik nie powinien zgasnąć – osoba egzaminowana w trakcie wykonywania tego manewru po zatrzymaniu pojazdu na wzniesieniu, zaciąga hamulec awaryjny, a następnie rusza do przodu zwalniając go. Najczęściej brakuje właściwej koordynacji podczas operowania pedałem przyspieszenia i sprzęgła. Jeżeli pojazd cofnie się więcej niż o 0,2m lub silnik zgaśnie – zadanie zostanie powtórzone.

Jeżeli osoba zdająca popełniła dwa błędy w tym samym zadaniu, otrzymuje ocenę negatywną. Jeżeli egzamin nie został przerwany, osoba zdająca może na własne życzenie kontynuować **egzamin praktyczny** wykonując zadania w ruchu miejskim. Nie zmieni to jednak negatywnej oceny całego egzaminu praktycznego.

### **ZADANIA WYKONYWANE W RUCHU DROGOWYM I KRYTERIA ICH OCENY**

II. Wykonaniu w ruchu drogowym, zgodnie z przepisami ruchu drogowego i techniką kierowania pojazdem, programu egzaminacyjnego obejmującego określone zadania. Czas trwania tej części egzaminu określony jest na co najmniej 40min.

Przed wyjazdem z **placu manewrowego WORD** należy sprawdzić, czy włączone są **światła mijania**. **Egzaminator** uprzedza, że będzie mówiła z wyprzedzeniem jaki będzie kierunek jazdy na skrzyżowaniach lub jaki manewr i w którym miejscu należy wykonać. Jeżeli nie będzie żadnego polecenia, znaczy to że należy jechać na wprost. Polecenia egzaminatora nie mogą być sprzeczne z obowiązującymi na drodze zasadami ruchu lub stwarzać możliwości zagrożenia jego bezpieczeństwa

Zdający muszą wykonywać polecenia egzaminatora, bowiem niewykonanie polecenia jest błędem. Dwa takie błędy powodują uzyskanie oceny negatywnej. Poza tym w trakcie egzaminu w ruchu miejskim zdający musi wykonać określone zadania. Egzaminator planuje trasę przejazdu w ten sposób, żeby te zadania były możliwe do wykonania. Jeżeli zdający nie wykonuje poleceń, uniemożliwia wykonanie zadań i tym samym czas egzaminu wydłuża się.

### **ZADANIA, KTÓRYCH WYKONANIE JEST OBOWIĄZKOWE:**

Pod opisem zadania wymienione zostały elementy wyszkolenia podlegające ocenie podczas egzaminu

Wyjazd z obiektu przydrożnego. Realizowany jest przez wyjazd z WORD.

- Jazda drogami dwukierunkowymi jedno i dwujezdniowymi:
- Jazda drogami jednokierunkowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu.
- Przejazd przez skrzyżowania:
- Przejazd przez przejścia dla pieszych

- Wykonanie manewrów:
- Przejazd przez torowisko tramwajowe i kolejowe oraz obok przystanku tramwajowego i autobusowego
- Wykonanie manewrów:
- Hamowanie od prędkości co najmniej 50km/h do zatrzymania w wyznaczonym miejscu

**pozytywny wynik egzaminu praktycznego, jeżeli poprawnie wykonała zadania**

**negatywny wynik egzaminu praktycznego, jeżeli:**

a) o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu

- sprawdzenie wyboru właściwego wyboru pasa ruchu;

b) posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości

- sprawdzenie umiejętności utrzymania właściwego kierunku ruchu i prędkości a także reakcji na znaki ograniczające prędkość

- umiejętność wyboru właściwego pasa ruchu dla poszczególnych kierunków ruchu oraz zajęcia właściwej pozycji do skrętu

a) równorzędne (trzy- i czterowlotowe)

- upewnianie się o możliwości jazdy

- umiejętność określenia pierwszeństwa

b) oznakowane znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu (znak A7, B20, D1 oraz w połączeniu z tabliczkami T6a i c)

- reakcja na znaki drogowe

- umiejętność określenia pierwszeństwa na skrzyżowaniach o pierwszeństwie „łamanym”

c) z sygnalizacją świetlną

- reakcja na sygnały świetlne

d) na których ruch odbywa się wokół wyspy

- umiejętność określenia pierwszeństwa

- właściwy wybór pasa ruchu na rondzie

- sygnalizowanie zmiany pasa i kierunku

e) dwupoziomowe (wjazd i wyjazd)

- dotyczy miast posiadających skrzyżowanie dwupoziomowe położone w odległości nie większej niż 2,5km od placu manewrowego WORD.

- wszystkie uchybienia w stosunku do pieszych mogą przerwać egzamin i powodują ocenę negatywną

a) parkowanie prostopadłe lub skośne – wjazd przodem wyjazd tyłem (możliwa jedna korekta toru jazdy)

- miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej

- po zaparkowaniu musi być możliwość opuszczenia pojazdu przez kierowcę i pasażera z obydwu stron, a pojazd musi być zaparkowany w sposób zgodny z przepisami ruchu drogowego (należy sprawdzić możliwość opuszczenia pojazdu)

- parkowanie odbywa się z zachowaniem zasad ruchu drogowego,

lub

b) parkowanie równoległe pomiędzy dwoma pojazdami – (manewr jest wykonywany jeżeli jest możliwe wyznaczenie miejsca do parkowania – możliwa jedna korekta toru jazdy) – wjazd tyłem – wyjazd przodem

- miejsce do parkowania wyznacza egzaminator, wskazując je osobie egzaminowanej
- długość miejsca do parkowania pomiędzy pojazdami powinna stanowić około 2 krotność długości pojazdu egzaminacyjnego
- w trakcie wykonywania manewru możliwa jedna korekta toru jazdy
- po zaparkowaniu pojazd nie może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego
- w przypadku kiedy pojazd parkuje równoległe do krawężnika, w trakcie wykonywania manewru nie może najechać na krawężnik

c) zawracanie na drodze jednojezdniowej – dwukierunkowej – możliwość wykonania manewru przy wykorzystaniu infrastruktury drogowej (bramy, wjazdy, podjazdy, zatoczki itp.)

- miejsce do zawracania wyznacza egzaminator
- sprawdzanie umiejętności technicznego wykonania manewru
- sprawdzeniu podlega właściwa ocena sytuacji na drodze i wybór właściwego wariantu (przy większym natężeniu ruchu należy wjechać przodem i w odpowiednim momencie wycofać zmieniając kierunek; tylko na ulicach o bardzo małym natężeniu ruchu można cofać i wjeżdżać tyłem)

a) wyprzedzania, omijania, wymijania

b) zmiany pasa ruchu i kierunku jazdy w lewo, prawo oraz zawracania na skrzyżowaniu

- może być zrealizowane na skrzyżowaniach o ruchu okrężnym
- realizowane w ruchu, nie jako osobne zadanie

## **ZASADY OCENIANIA**

dwukrotnie nieprawidłowo wykonała to samo zadanie

zachowania osoby egzaminowanej świadczą o możliwości stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego

osoba egzaminowana spowodowała zagrożenie dla zdrowia lub życia uczestników ruchu w trakcie egzaminu praktycznego

osoba egzaminowana naruszyła przepisy ruchu drogowego w następujący sposób:

### **NARUSZENIE PRZEPISÓW RUCHU DROGOWEGO SKUTKUJĄCE PRZERWANIEM EGZAMINU PAŃSTWOWEGO NA PRAWO JAZDY I UZYSKANIEM PRZEZ OSOBĘ ZDAJĄCĄ OCENY NEGATYWNEJ**

1. Kolizja drogowa

2. Omijanie pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszym

3. Wyprzedzanie na przejściach dla pieszych i bezpośrednio przed nimi

4. Nie ustąpienie pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na oznakowanym przejściu

5. Nie ustąpienie pierwszeństwa przez kierującego pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, pieszemu przechodzącemu na skrzyżowaniu przez jezdnię drogi na którą wjeżdża pojazd
6. Nie zatrzymanie pojazdu w razie przechodzenia przez jezdnię osoby niepełnosprawnej, używającej specjalnego oznaczenia, lub osoby o widocznej ograniczonej sprawności poruszania się w celu umożliwienia jej przejścia
7. Nie ustąpienie pierwszeństwa podczas cofania
8. Nie zastosowanie się do:
  - sygnałów świetlnych
  - sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem drogowym
  - sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego
9. Nie zastosowanie się do znaków
  - zakaz wjazdu
  - zakaz ruchu w obu kierunkach
  - zakaz skręcania w lewo
  - zakaz skręcania w prawo
  - nakaz jazdy...
  - linia podwójna ciągła
10. Nie ustąpienie pierwszeństwa przejazdu:
  - na skrzyżowaniu w sytuacji równorzędnej
  - na skrzyżowaniu oznaczonym znakami określającymi pierwszeństwo przejazdu
  - pojazdom szynowym
  - rowerzystom
  - podczas zmiany pasa ruchu
  - w razie przecinania się poza skrzyżowaniem kierunków ruchu lub torów jazdy pojazdów poruszających się po tej samej drodze
  - podczas włączania się do ruchu
  - podczas cofania
11. Naruszenie zakazu zawracania
12. Przekroczenie dopuszczalnej prędkości o więcej niż 20km/h

13. Nie upewnienie się o możliwości wyprzedzania

14. Naruszenie zakazu wyprzedzania:

- na przejazdach rowerowych i bezpośrednio przed nimi
- przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia
- na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi
- na skrzyżowaniach
- na przejazdach kolejowych i bezpośrednio przed nimi
- na przejazdach tramwajowych i bezpośrednio przed nimi

15. Nie zastosowanie się do znaku zakaz wyprzedzania

16. Wyprzedzanie z niewłaściwej strony

Oceniając kwalifikacje osoby egzaminowanej egzaminator zwraca szczególną uwagę na:

1. Sposób wykonywania manewrów na drodze
2. Zachowanie wobec innych uczestników ruchu drogowego
3. Umiejętność oceny potencjalnych lub rzeczywistych zagrożeń na drodze
4. Skuteczność reagowania w przypadku powstania zagrożenia
5. Dynamikę i kulturę jazdy
6. Sposób używania mechanizmów sterowania pojazdem

Nie zatrzymanie się przy znaku B-20 „STOP”.

Jeżeli osoba egzaminowana nie zatrzyma się przy znaku B-20 „STOP”, to takie zachowanie jest traktowane jako rażące naruszenie przepisów ruchu drogowego skutkujące przerwaniem egzaminu z wynikiem negatywnym. Interpretowane jest to jako stworzenie zagrożenia lub możliwość stworzenia zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego (par. 30 ust. 4 pkt 2 lub 3).

Kilka uwag dotyczących prawidłowego wykonania tego zatrzymania:

Zatrzymanie powinno być całkowite, a po zatrzymaniu osoba egzaminowana powinna w sposób wyraźny (dla egzaminatora) upewnić się o możliwości bezpiecznej jazdy i dopiero ruszyć z biegu pierwszego.

Zatrzymanie powinno nastąpić w miejscu wyznaczonym, a jeżeli takie miejsce nie zostało wyznaczone, w miejscu, które pozwoli na dobrą obserwację drogi i upewnienie się, że kierujący nie utrudni ruchu na drodze z pierwszeństwem.

Ocena sytuacji na skrzyżowaniu należy do osoby kierującej i musi ona umieć właściwie ocenić odległość pojazdów na drodze z pierwszeństwem i ich prędkość. Wynikiem właściwej oceny jest podjęcie decyzji o ruszeniu. Lepiej jest poczekać nieco dłużej, niż wyjeżdżać zbyt pośpiesznie. Jednak czekać nie można zbyt długo, bo zdający narazi się na zarzut tamowania i utrudniania ruchu.

Pamiętać należy, że wymóg zatrzymania wynika ze znaku, a nie z sytuacji w ruchu drogowym. Znaczy to, że jeżeli przed pojazdem kierowanym przez osobę egzaminowaną znajduje się pojazd, który zatrzymał się przed znakiem B-20, a następnie ruszył, to osoba zdająca ma obowiązek zatrzymać się, mimo, że miała możliwość obserwacji drogi stojąc za pojazdem poprzedzającym.

W trakcie egzaminu egzaminator wypełnia arkusz przebiegu egzaminu praktycznego

Po zakończeniu egzaminu praktycznego, egzaminator:

1. Informuje osobę zdającą o wyniku egzaminu, a jeżeli wynik jest negatywny – podaje przyczyny jego uzyskania.
2. Przekazuje osobie zdającej wypełniony arkusz przebiegu egzaminu praktycznego